Wikipedia

Malnovaltgermana lingvo

La termino **malnovaltgermana lingvo** – germane *Althochdeutsch* (Ahd.) – signas la plej malnovan skribe dokumentitan formon de la altgermana lingvo, kiu estis parolata inter la jaroj 750 kaj 1050.

malnovaltgermana lingvo	
Parolata en	Ĝermanio sude de la tiel nomata "linio de Benrath"
Parolantoj	0
Denaskaj parolantoj	lingvo ekde ĉ. la jaro 1050 formortinta
Skribo	latina
Lingvistika klasifiko	
Hindeŭropa lingvaro	
Ĝermana lingvaro	
Okcidentĝermana lingvaro	
Malnovaltgermana lingvo	
Lingvaj kodoj	
Lingvaj kodoj	
ISO 639-2	goh
ISO 639-3	goh
SIL	goh
Glottolog	oldh1241
Angla nomo	Old High German
Franca nomo	vieux haut-allemand

La vorto „deutsch“ (germana) unuafoje aperas en dokumento el la jaro 786 en la mezepoke latina formo *theodiscus*. La malnovaltgermana formo de la vorto nur pruveblas multe poste. En manskriba kopio de antikva lingvolerna libro de la latina, probable farita en la dua kvarono de la 9-a jarcento, estas noto de monaĥo, kiu ŝajne ne komprenis la latinan vorton "galeola" ("manĝilujo en helmoformo"). Li ŝajne demandis iun alian pri la signifo kaj apud la vorto aldonis la germanan signifon. Por tiu noto li uzis la malnovaltgermanan lingvonomon "**diutisce**: gellit", do "**germane**: bovleto".

Teritorio kaj divido

La malnovaltgermana ne estas unueca lingvo, kiel supozigas la vorto, sed grupigo de pluraj okcidentĝermanaj lingvo, kiuj parolatis sude de la "linio de Benrath", kiu tra Ĝermanio kondukis pli-malpli de okcidento al oriento kaj tuŝis la lokon *Benrath*, kiu nuntempe estas urbokvartalo de Duseldorfo. Tiuj dialektoj diferencas de la pli nordaj okcidentĝermanaj lingvoj pro tio, ke ili trairis certajn fonologiajn ŝanĝojn, kiuj karakterizas inter alie la modernan germanan lingvon. Tio koncernas ekzemple la konsonantojn *p*, *t* kaj *k*. La fonologiaj ŝanĝoj inter la 6-a kaj 8-a jarcentoj inter la ĝermanlingvanoj iom post iom disvastiĝis de la Alpa regiono norden kaj ne progresis plu norden preter la lingvolimo inter la malnovaltgermana lingvo sude kaj la (same malunueca) malnovsaksa lingvo norde.



La kontinent-okcidentĝermanaj lingvoregionoj (sen la langobarda lingvo) antaŭ la jaro 1000

El la malnovsaksa lingvo pli poste iĝis la mezepoka kaj moderna platgermana lingvo. Krome ankaŭ la malnovmalaltfranka lingvo, el kiu poste ekestis la nederlanda lingvo, ne trairis tiujn fonologiajn ŝanĝojn kaj do same ne konsidereblas parto de la malnovaltgermana lingvo.

Ĉar la malnovaltgermana do estis grupo de lingve proksimaj dialektoj kaj en la frua mezepoko ne ekzistis norma ortografio, la konservitaj tekstoj atribueblas al al unuopaj malnovaltgermanaj

lingvoj, tial ke oni ofte pli precize parolas pri malnovsudrejnfranka, malnovbavara kaj malnovalemana lingvoj.

Dokumentoj

- Preĝo de Wessobrunn

Eksteraj ligiloj

- vikipedia tekstokolekto en la malnovaltgermana lingvo (https://de.wikisource.org/wiki/Kategorie:Althochdeutsch)
- vortaro inter la moderna altgermana kaj la malnovaltgermana lingvoj (PDF-datumaro de 2,75 megabajtoj) (http://www.koeblergerhard.de/germanistischewoerterbuecher/althochdeutscheswoerterbuch/nhd-ahd.pdf)